

# WYKAZ UPAMIĘTNIENÍ OSÓB ZASŁUŻONYCH

A – J

(STAN NA GRUDZIEŃ 2024)

## Wykaz skrótów:

AG – Aleje Gwiazd; Bd – budynki; Ko – kościoły; Gr – Groby, sarkofagi;  
Mz – muzea; Ob. – obeliski; Pk – pomniki; Rz – rzeźby, ławeczki; Tb – tablice;  
Ur – upamiętnienia różne; znak:\* - zdj. upam. do realizacji;

<p><u>Św. Albert Chmielowski</u> (św. Brat Albert), Adam</p> <p>1845-1916, franciszkanin, opiekun ubogich, założyciel zgromadzeń Albertynów i Albertynek; kanonizowany 12.XI.1989 w Rzymie</p>	<p>Gr – pierwotnie <a href="#">Kraków, Cm. Rakowicki</a>; aktualnie w <a href="#">ko pw. Pana Jezusa „Ecce Homo” i św. Brata Alberta w Krakowie</a>; Ko – kilkadziesiąt w Polsce, m.in.: w <a href="#">Będzinie</a>, <a href="#">Bielsku-Białej</a>, <a href="#">Częstochowie</a>, <a href="#">Gdańsku</a>, <a href="#">Głogowie</a>, <a href="#">Warszawie</a> i <a href="#">Zakopanym</a>; Pk - w <a href="#">Pilicy</a>, Puławach i Rzeszowie; Ob. – <a href="#">Koniecpol</a>; Tb – <a href="#">Kraków, ul. Krakowska</a>; <a href="#">Łęki Szlacheckie</a>; <a href="#">Sosnowiec</a>, <a href="#">Kalwaria Zagórska</a>; Ur – m.in.: w dramacie Karola Wojtyły „Brat naszego Boga”; w wierszu Beaty Obertyńskiej „Brat Albert”</p>
<p><u>Bł. Alfons Maria Mazurek</u></p> <p>1891-28.08.1944 – zabity hitlerowców w Nawojowej Górze; profesor i rektor seminarium karmelickiego; od 1930 przeor klasztoru w Czernej</p>	<p>Gr – <a href="#">w klasztorze karmelitów bosych w Wadowicach</a>; relikwie w <a href="#">klasztorze w Czernej</a>; beatyfikowany 13.VI.1999; Pk – jego nazwisko umieszczone zostało na <a href="#">pomniku męczenników II wojny światowej w Szczecinie</a> – przy ko św. Jana Chrzciciela; Tb – w Raciborzu*</p>
<p>Anders Władysław Albert</p> <p>1892-1970, generał, polityk</p>	<p>Gr – <a href="#">Polski Cmentarz Wojenny na Monte Cassino we Włoszech</a>; Pk – Kraków, w <a href="#">Parku Jordana</a>; <a href="#">Polski Cmentarz w Amerykańskiej Częstochowie</a></p>
<p><u>św. Andrzej Bobola</u> (1591-1657)</p> <p>misjonarz jezuita, patron Polski, męczennik; kanonizowany w Rzymie w 1938</p>	<p>Gr – <a href="#">Warszawa, Sanktuarium św. AB</a>; Ko – <a href="#">Bielsko-Biała</a>, <a href="#">Bydgoszcz</a>, <a href="#">Gdynia</a>, <a href="#">Ruda Śląska</a>, <a href="#">Siemiatycze</a>, <a href="#">Sopot</a>, <a href="#">Sosnowiec</a>, <a href="#">Szubin</a>, <a href="#">Świecie</a>, <a href="#">Warszawa</a>, <a href="#">Warszawa-Saska Kępa</a>; Mz – Warszawa, ul. Rakowiecka 61, przy <a href="#">Sanktuarium św. AB</a>; Pk – Białystok-Złocieńiec, przy ko św. AB*, Bydgoszcz, k. ko św. AB*, Kodeń - kalwaria; <a href="#">Ruda Śląska</a>, Strachocina, Starogard Gdański*, Szubin; <a href="#">Warszawa, przed Sanktuarium im św. AB</a>; <b>Popiersia</b> – <a href="#">Warszawa, ko. MB Łaskawej</a>; Tb –</p>

	<p><a href="#">Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a>; <b>Ur</b> – ulice im. św. AB, m.in. w: Kraków, Radzyń Podlaski, Warszawa, Zabrze*; plac im. św. AB – w Lublinie*</p>
<p><b>Śl. Boży Abp Antoni Baraniak</b></p> <p>1904 – 1977; salezjanin; sekretarz i kapelan prymasa Polski; więziony (3 lata) i prześladowany w okresie powojennym</p>	<p><b>Gr</b> – w <a href="#">Baz. św. Ap. Piotra i Pawła w Poznaniu</a>; <b>Pk</b> – *w Krynicy Zdroju w 2023 – w Parku Zdrojowym, *w Morawicy, MAŁ oraz w *Mchach, WLK; <b>Tb</b> – w <a href="#">Baz. św. Ap. Piotra i Pawła w Poznaniu</a>; <b>Ur</b> – w dniu 11.XI.2018 odznaczony pośmiertnie Orderem Orła Białego; Sejm RP wybrał go na jednego z patronów roku 2024; Jolanta Hajdasz jego życie przedstawiła w trzech filmach dokumentalnych; w Areszcie Śledczym w Warszawie przy ul. Rakowieckiej – znajduje się Cela Pamięci AB; *Poczta Polska w 2023 wyemitowała znaczek pocztowy z jego wizerunkiem – o nominale 3,90 zł; w 2024 r. rozpoczął się jego proces beatyfikacyjny</p>
<p><b><a href="#">Bl. Abp Antoni Julian Nowowiejski</a></b></p> <p>1858-28.V.1941 w obozie śmierci Soldau (Działdowo); sufragan płocki, założyciel pierwszego w Królestwie Polskim muzeum diecezjalnego w Płocku; beatyfikowany 13.VI.1999</p>	<p><b>Gr</b> – nieznane miejsce; <b>Pk</b> – w Płocku, odsłonięty w 1991 przy Placu im. Edwarda Jurgensa, autor Gustaw Zemła*; <b>Ur</b> – jest patronem ulicy w Płocku i Zespołu Szkół*; uhonorowany przez Uniwersytet Warszawski tytułem doktora honoris causa, a w 1931 – w 50-lecie kapłaństwa, Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Polonia Restituta*</p>
<p><b><a href="#">św. Antoni Padewski</a></b></p> <p>(1191-1231), franciszkanin, doktor Kościoła, teolog; kanonizowany – 30.V.1232 przez Grzegorza IX; patron miasta Tomaszów Mazowiecki i powiatu</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Padwa</a>, w <a href="#">Baz. św. A</a>; <b>Ko</b> - m.in. w: <a href="#">Bydgoszcz</a>, <a href="#">Chorzowie</a>, <a href="#">Częstochowa</a>, <a href="#">Gliwice</a>, <a href="#">Gdynia</a>, Gniezno, <a href="#">Katowice-Dabrowka Mała</a>, <a href="#">Katowice-Stare Panewniki</a>, <a href="#">Knurów</a>, <a href="#">Krynica Zdrój</a>, <a href="#">Łódź</a>, <a href="#">Łódź-Łagiewniki</a>, <a href="#">Mikołów</a>, <a href="#">Poznań</a>, <a href="#">Rybnik</a>, <a href="#">Siemianowice Śląskie</a>, <a href="#">Tomaszów Mazowiecki</a>, <a href="#">Warszawa</a>, <a href="#">Wrocław</a>, <a href="#">Zabrze</a>, <a href="#">Zakopane</a>, <a href="#">Zduńska Wola</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Praga - na Moście Karola</a>, Borowno, ŚLS; <a href="#">Piotrków Tryb.</a>; <a href="#">Piotrków Trybunalski, k. ko Bernardynów</a>; <a href="#">Tomaszów Maz.</a>; <b>Ur</b> - ulice im. św. A. w: Toruń, Wrocław*; Dni Antoniańskie w Tomaszowie Maz. (czerwcowe imprezy kulturalne)*</p>
<p><b>Antoniewicz Bołoz Karol</b></p> <p>1807-1852, jezuita, poeta, misjonarz, opiekun chorych; autor pieśni religijnych: Chwalcie łąki umajone; W</p>	<p><b>Gr</b> – Obra, WLK – krypty ko NMP i św. Jakuba Większego Ap.*; <b>Tb</b> – <a href="#">Nowy Sącz, krużganki ko pw. Sw. Ducha</a>; Obra, ko NMP jw.* <b>Ur</b> – <a href="#">książka Marka Inglot SJ „Karol Antoniewicz”</a>, <a href="#">Wydawnictwo WAM</a></p>

<p>krzyżu cierpienie, w krzyżu zbawienie; Matko, nie opuszczaj nas</p>	
<p><b>Asnyk Adam Piotr</b> 1838-1897, poeta, dramatopisarz; uczestnik powstania styczniowego 1863</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Kraków, Krypta Zasłużonych na Skałce</a>; <b>Pk</b> - Kalisz z 2005 na Placu Konstytucji*; <b>Tb</b> - Kraków, ul. Łobzowska 7*; <b>Ur</b> – patron wielu ulic i szkół w Polsce; Kalisz, duży mural przy ul. Łaziennej*</p>
<p><b>Bachleđa Klemens (Klimek)</b> 1849-6.VIII.1910 na Małym Jaworowym Szczycie poniósł śmierć pod kamienną lawiną na Małym Jaworowym Szczycie – idąc jako ofiarny ratownik górski z pomocą rannemu</p>	<p><b>Gr</b> – w <a href="#">Zakopanem na Nowym Cmentarzu (kw.3-B-17)</a>; <b>Tb</b> – na <a href="#">Tatrzańskim Cm. Symbolicznym, na stokach Osterwy – w Słowacji</a>; w Zakopanem na ścianie Dworca Tatrzańskiego PTTK, ul. Krupówki 12*; <b>Ur</b> – w Krakowie jest ulica imienia KB; w Zakopanem, przy ul. Krupówki 19* - umieszczono medalion z podobizną KB*</p>
<p><b>Baczyński Krzysztof Kamil</b> 1921-4.VIII.1944, poeta, powstaniec</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa, Cm. Wojskowy na Powązkach</a>; <b>Tb</b> – w Warszawie, ul. Senatorska 14*; <b>Ur</b> – ulice KB, m.in. w: Będzinie, Białymstoku, Bydgoszczy, Łodzi, Poznaniu, Płocku i Sosnowcu*; <a href="#">Radomsko - II LO im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</a></p>
<p><b>Bareła Stefan, 1916-1984</b> bp częstochowski</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">kt Św. Rodziny w Częstochowie</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Kodrąb, ŁDZ</a>, <b>Tb</b> – <a href="#">kt Św. Rodziny w Częstochowie</a></p>
<p><b>Bem Józef Zachariasz</b> 1794-1850, generał, strateg wojskowy; bohater narodowy Polski, Węgier i Turcji; naczelny wódz powstania węgierskiego 1848-49</p>	<p><b>Gr</b> – Tarnów, Park Strzelecki Mauzoleum gen. JB; <b>Pk</b> - Ostrołęka, na Placu gen. Bema*; Warszawa – Bemowo, przed ratuszem w Bemowie*; <a href="#">Warszawa, w Parku Łazienkowskim</a>; <b>Tb</b> – Tarnów, na budynku, w którym się urodził*; <b>Ur</b> – uhonorowany Krzyżem Wielkim Orderu św. Stefana*; patron ulic wielu miast, m.in. w: Białymstoku, Gdańsku, Kielcach, Sopocie, Sosnowcu, Warszawie oraz szkół w Polsce*; portret na banknocie 10-złotowym, który był w obiegu w latach 1982-1994*</p>
<p><b>Benedykt XVI (Joseph A. Ratzinger), papież</b> 1927-2022, abp metropolita Monachium, prefekt Kongregacji Nauki i Wiary; papież w okresie 19.IV.2005 – 28.II.2013, po tym okresie - papieżem emerytem</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">w Grotach Watykańskich Baz. Św. Piotra</a>; <b>Mz</b> – <a href="#">Dom – Muzeum w Markt am Inn</a>; <b>Pk</b> – Aleksandria, gm. Konopiska, ŚLS*; Altötting, DE w Sanktuarium MB, autor pomnika Joseph Michael*; Kołobrzeg, przy pomniku Tysiąclecia Biskupstwa*; <a href="#">Markt am Inn, statua przy domu rodzinnym</a>, autor: Michael Neustifter*; Ratyżbona, DE – k. ko św. Jakuba*; Santa</p>

	<p>Maria Di Lucca we Włoszech*; <b>Tb</b> – na kościołach, którym Benedykt XVI nadał tytuł bazylik mniejszych m.in. w: <a href="#">Bardzie Śl., ko Narodzenia NMP</a>; Bolesławcu, ko WNMP i św. Mikołaja*; <a href="#">Dąbrowie Górniczej, ko NSPJ</a>; <a href="#">Dębowcu, ko MB Saletyńskiej</a>; <a href="#">Grudziądzu, ko św. Mikołaja BW</a>; <a href="#">Grybowie, ko św. Katarzyny Al.</a>; <a href="#">Inowrocławiu, ko Imienia NMP</a>; <a href="#">Jeleniej Górze, ko św. Erazma i Pankracego</a>; <a href="#">Kobyłce, ko Św. Trójcy</a>; <a href="#">Koronowie, ko WNMP</a>; <a href="#">Lesznie Wielkopolskim, ko św. Mikołaja*</a>; <a href="#">Mikołowie, ko św. Wojciecha</a>; <a href="#">Nysie, ko św. Jakuba i św. Agnieszki</a>; <a href="#">Pacanowie, ko św. Marcina</a>; <a href="#">Poznaniu, ko MB Nieustającej Pomocy i św. Agnieszki</a>; <a href="#">Prostyniu, ko Trójcy Przenajsw. i św. Anny*</a>; <a href="#">Rzeszowie, ko WNMP</a>; <a href="#">Św. Krzyżu, ko Trójcy Przenajsw.</a>; <a href="#">Tuchowie, Nawiedzenia NMP i św. Stanisława CBM</a>; <a href="#">Zawierciu, ko św. Ap. Piotra i Pawła</a>; <a href="#">Zduńskiej Woli, ko WNMP</a>; <a href="#">Ziębicach, ko św. Jerzego</a>; <b>Tablica</b> w kaplicy Pałacu Prezydenckiego w <b>Warszawie</b> o treści: BENEDYKT XVI PAPIEŻ / MODLIŁ SIĘ W TEJ KAPLICY / 25 MAJA 2006 / RAZEM Z PREZYDENTEM RP LECHEM KACZYŃSKIM; <b>Ur</b> – siedem honorowych doktoratów honoris causa nadanych BXVI, m.in. przez KUL w 1988 i przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - w 2015; ulica BXVI w Mogilnie</p>
<p><b>Broniewski Władysław</b> 1897-1962, poeta</p>	<p><b>Pk</b> – <a href="#">Płock</a>; <b>Tb</b> – <a href="#">Płock</a>; <b>Bd</b> – <a href="#">Płock</a></p>
<p><b>Chałubiński Tytus</b> 1820-1889, lekarz, prof.; taternik i współtwórca Towarzystwa Tatrzańskiego</p>	<p><b>Gr</b> - <a href="#">Zakopane, Cm. Zasłużonych na Pęksowym Brzyzku</a>; <b>Pk</b> – Zakopane, z Sabałą u zbiegu ulic Zamoyskiego i Chałubińskiego oraz na Chramcówkach*; <b>Tb</b> – Warszawa, na Budynku Kraszewskiego przy ul. Mokotowskiej 48 oraz w Collegium Anatomicum UW; <b>Ur</b> – w Tatrach jedną z wysokogórskich przełęczy nazwano Wrotami Chałubińskiego; jest patronem m.in. ulic w: Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Łodzi, Rybniku, Zakopanem; Ignacy Baranowski napisał o nim książkę: „Tytus Chałubiński”</p>
<p><b>Chopin Fryderyk, 1810-1849</b> kompozytor</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Francja, Paryż, Cm. Père-Lachaise</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Bytom, Gliwice, Kielce, Kraków: Park Decjusza</a>; <a href="#">Park Jordana, Warszawa; (Łazienki)</a>;</p>

	<p><a href="#">Valldemossa na Majorce, ES</a> oraz także <a href="#">Sala Pamięci</a>; <b>Ko</b> – <a href="#">Warszawa. Baz. Krzyża Świętego</a></p>
<p><b>Chrapek Jan, bp</b></p> <p>1948-18.X.2001, zginął w wypadku samochodowym; biskup diecezjalny radomski; znawca mediów</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Radom, w kt Opieki NMP</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">popiersie w Radomiu, w kt Opieki NMP</a>; krzyż papieski z tablicą pamięci w Starych Sieklukach, MAZ - w pobliżu miejsca, gdzie zginął w wypadku*; <b>Tb</b> – w <a href="#">Radomiu, cytat bp. JCh</a> – w <a href="#">płyce placu k. kt Opieki NMP</a>; <a href="#">Toruń, ko. Św. Michała Arch. i bł. Bronisława Markiewicza</a>; <b>Ur</b> – patron WSZB w Radomiu* i szkoły w Rybnie; parku w Toruniu*; w 2002 został laureatem Medalu św. Brata Alberta; jego imię noszą ulice i place, m.in. w: Chełmży, Radomiu, Warszawie, Warszewicach*</p>
<p><b>Chromy Bronisław</b></p> <p>1925-2017, artysta rzeźbiarz, malarz, prof. ASP w Krakowie</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Kraków, Cm. Salwatorski</a>; <b>Ko</b> – jego rzeźby znajdują się m.in. w ko: <a href="#">Arki Pana w Krakowie-Nowej Hucie</a> (rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego); <a href="#">św. Józefa w Toruniu</a> (fg św. Józefa w ołtarzu głównym); <a href="#">MB Bolesnej w Nowym Sączu-Zawadzie</a> (Pieta); <a href="#">NSPJ w Bielsku-Białej</a> (m.in. Stacje Drogi Krzyżowej); przy <a href="#">Baz. Narodzenia NMP w Tarnowie</a> – pomnik św. Jana Pawła II; <b>Mz</b> – <a href="#">Galeria autorska w Parku Decjusza w Krakowie</a>; <b>Ur</b> – w <a href="#">Parku Decjusza w Krakowie, m.in. pomnik Piwnicy pod Baranami</a>; odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”</p>
<p><b>Ciepliński Łukasz, ps. Plug</b></p> <p>1913- 1.III.1951, zabity strzałem w tył głowy w więzieniu mokotowskim; podpułkownik WP uhonorowany Orderem Virtuti Militari w wojnie obronnej 1939, żołnierz ZWZ-AK, prezes Zarządu Głównego WiN</p>	<p><b>Gr</b> – epitafium na grobie syna ŁC - Andrzeja, cmentarz w dzielnicy Pobitno; <b>Pk</b> – Głogów, DLN – w Alei Pamięci na skwerze k. sądu*; Kraków w <a href="#">Parku Jordana</a>; Rzeszów – <a href="#">Pomnik Żołnierzy Wyklętych przy al. Łukasza Cieplińskiego</a>; Rzeszów, na cmentarzu w Wilkowyi*; <b>Tb</b> – <a href="#">Rzeszów, tabl. na fas. ko. św. Józefa</a>; Kwilcz, WLK, wejście na dziedziniec ko św. Michała Arch.*; Sanok, na murze więzienia*; Warszawa, na murze dawnego więzienia na ul. Rakowieckiej*; <b>Ur</b> – ulice i ronda im. ŁC w miastach, m.in. w: Krakowie, Ostrołęce, Rzeszowie*; patron szkół w: Rzeszowie, SzP nr 28 i w Gnojnicy Woli, PDK*; 3 maja 2007 r. prezydent RP Lech Kaczyński uhonorował pośmiertnie ŁC – Orderem Orła Białego*</p>

<p><b>Cybulski Zbigniew</b> 1927 – 8.I.1967 we Wrocławiu – wypadek na dworcu kolejowym; aktor</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Cmentarz paraf. w Katowicach przy ul. Sienkiewicza</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Galeria Artystów w Katowicach przy placu Grunwaldzkim</a>; pk w *Alei Sław na Skwerze Harcerzy im. Szarych Szeregów w Kielcach; <b>Tb</b> – *na budynku Wrocławskiej Wytwórni Filmów Fabularnych; <b>Ur</b> – *mural w Łodzi przy ul. Srebrzyńskiej; patron ulic, m.in. w: *Bielsku-Białej, Katowicach, Lesznie, Warszawie; patron skweru we Wrocławiu; *książka Marioli Pryzman <i>Zbyszek Cybulski we wspomnieniach</i>, Warszawa 1994</p>
<p><b>Dąbrowska Maria</b> 1889-1965, pisarka, publicystka; nominowana do literackiej Nagrody Nobla za powieść <i>Noce i Dnie</i></p>	<p><b>Gr</b> – w <a href="#">Warszawie, w Alei Zasłużonych cm. Powązkowskiego</a>; <b>Mz</b> – w Warszawie, na ul. Polnej 40, oznaczone tablicą pamięci MD* i w Russowie – w dworku MD*; <b>Tb</b> – w Komorowie, MAZ na budynku, w który mieszkała; dziś GBP, przed którą znajduje się ławeczka z rzeźbą pisarki*; <b>Ur</b> – uhonorowana w 1935 Złotym Wawrzynem Literackim; patronka ławeczki w Parku Ratuszowym w Krakowie* oraz ulic w wielu miastach, m.in. w: Częstochowie, Krakowie, Radomsku, Skierniewicach, Warszawie*</p>
<p><b>Demarczyk Ewa Maria</b> 1941-2020, piosenkarka nurtu poezji śpiewanej</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Kraków, Cm. Rakowiecki</a>; <b>AG</b> - <a href="#">Opole, przed Ratuszem</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">w krakowskim Parku Decjusza popiersie na pomniku Piwnicy pod Baranami</a>; <b>Ur</b> – Skwer ED przy Krakowskich Plantach (od 16.III.2022); ulica jej imienia w Kutnie*</p>
<p><b>Dietl Józef, 1804-1878</b> prezydent m. Krakowa</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Kraków, Cm. Rakowicki</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Kraków</a></p>
<p><b>Długosz Jan, 1415-1480</b> kronikarz</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Krypta Zasł. przy baz. Na Skałce</a>; <b>Pk</b> – Kraków w <a href="#">Parku Jordana</a>; <b>Tb</b> – <a href="#">na Ko - Nowa Brzeźnica</a>; <b>Bd</b> – Sandomierz: <a href="#">Dom Długosza – Muzeum Diec.</a>, Wiślica: <a href="#">Dom JD k. Baz. Narodz. NMP</a></p>
<p><b>Dmowski Roman, 1864-1939</b> polityk</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa, Cm. Bródnowski</a>, <b>Pk</b> – <a href="#">Warszawa, Kraków w Parku Jordana</a></p>
<p><b>Dobrzański Henryk, mjr ps. Hubal</b></p>	<p><b>Gr</b> – nie ustalony, symboliczne groby: <a href="#">w Kielcach, na cm. Partyzanckim</a> i w Inowłodziu, przy ko św. Idziego*; <b>Mz</b> – Poświętne, Izba Pamięci*; <b>Ob.</b> – Bielawy k. Studziannej*; <b>Pk</b> –</p>

<p>1897-1940, major kawalerii WP; ostatni polski „zagończyk” w II Wojnie Światowej</p>	<p>Anielin, szaniec „Hubal” w miejscu śmierci majora*; <b>Tb</b> – Opoczno, na budynku przy Placu Kilińskiego; Przemyśl, na budynku muzeum; Krosno, w ko Franciszkanów, Warszawa, na budynku szkoły przy ul. Trockiej*; <b>Ur</b> – Honorowy Obywatel Miasta Jasła*; nadano imię mjr Hubala , m.in. ulicom w: Gdańsku, Końskich, Opolu, Opocznie, Radomsku, Toruniu, Wrocławiu, Zwoleniu*; w 2004 nakręcono film o Hubalu*</p>
<p><b><u>Św. Dominik Guzman</u></b> 1170-1221; hiszpański prezbiter, założyciel Zakonu Kaznodziejskiego – Dominikanów; kanonizowany 3.VII.1234 przez Grzegorza IX</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Baz. św. Dominika w Bolonii</a>; <b>Ko</b> – <a href="#">Szczecin</a>, <a href="#">Warszawa-Służew</a>, <a href="#">Baz. św. Dominika w Bolonii</a>; Lublin, Nysa, Lizbona* ; <b>Pk</b> – <a href="#">Neapol</a>, <a href="#">Gidle</a>, <a href="#">ŁDZ, przy Sanktuarium MB Gidelskiej</a>; <b>Ur</b> – Jarmarki św. Dominika w Gdańsku i Warszawie – na Służewie*</p>
<p><b>Duda-Gracz Jerzy</b> 1941-2004; malarz, scenograf, profesor; autor <a href="#">Golgoty Jasnogórskiej</a></p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Cmentarz paraf. w Katowicach przy ul. Sienkiewicza</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Galeria Artystów w Katowicach przy placu Grunwaldzkim</a>; <b>Ur</b> – zdjęcia i infor. w <a href="#">Panteonie Górnośląskim</a> – pod <a href="#">Baz. Chrystusa Króla</a>; patron *SP nr 32 w Katowicach oraz ulic, m.in. w: *Częstochowie, Katowicach, Kielcach; *w 2007 Poczta Polska wydała znaczek z jego autotypem</p>
<p><b>Dunikowski Xawery</b>, 1875-1964 rzeźbiarz, malarz</p>	<p><b>Gr</b> - <a href="#">Warszawa Cm. Powązki Wojskowe</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Wrocław</a>; <b>Ur</b> – <a href="#">Wrocław, Bulwar im. XD</a></p>
<p><b>Dybowski Benedykt</b> 1833-1930, przyrodnik, odkrywca, zesłaniec syberyjski; prof. Uniwersytetu Lwowskiego i Szkoły Głównej Warszawskiej</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">na „górze powstańców styczniowych” – na cm. Łyczakowskim we Lwowie</a>; <b>Tb</b> – w Irkucku na Syberii; w Adamarnie w miejscu urodzenia na Białorusi*; <b>Ur</b> – książka Benedykt Dybowski. Życie i dzieło, Wyd. Lubelskie, 1981, autor: Gabriel Brzęk*; Góra Dybowskiego*; Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1921)*</p>
<p><b><u>Bł. Edmund Bojanowski</u></b>, 1814-1871 założyciel Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Niepokalanego Poczęcia NMP; beatyfikacja 13.VI.1999 w Warszawie; działacz społeczny, twórca ochronek wiejskich</p>	<p><b>Gr</b> – w Luboniu-Żabikowie w przyklasztornej kaplicy NSPJ, WLK*; <b>Ko</b> – Gostyń parafia na Pożegowie*, Warszawa – parafia na Ursynowie*; <b>Pk</b> – <a href="#">Aleksandrów Kujawski przy przedszkolu ss. Służebniczek; na Świętej Górze</a>; w Głogówku k. Gostynia, WLK*; <b>Tb</b> – Gdynia, w ko NMP Królowej Polski; <b>Ur</b> – <a href="#">Lubliniec, Aleja Świętych</a>; patron ulic w Polsce, m.in. w: Dębicy, Katowicach*; patron wielu szkół i przedszkoli w Polsce, m.in. w: Białymstoku, Bojanowie, Dębnie, Gostyniu, Lubsku,</p>

	Piotrkowie Trybunalskim, Warszawie*, w <a href="#">Rydułtowych, ŚLS – k. ko św. Jerzego</a>
<a href="#">Bł. Emil Szramek</a> 1887 – 13.I.1942 w KL Dachau, kapłan męczennik; badacz dziejów Śląska; beatyfikowany 13.VI.1999 w Warszawie przez Jana Pawła II	<b>Gr</b> – nieznan; <b>Pk</b> – <a href="#">przy ko Mariackim (pw. Niepokalanego Poczęcia NMP)</a> ; <b>Tb</b> – w <a href="#">ko. Mariackim w Katowicach</a> i w <a href="#">Baz. Chrystusa Króla</a> ; <b>Ur</b> – zdjęcia i infor. w <a href="#">Panteonie Górnośląskim</a> – przy <a href="#">Baz. Chrystusa Króla w Katowicach</a> ; odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1927) i Srebrnym Wawrzynem Akademickim (1935)
<b>Słudzy Boży <a href="#">Emilia i Karol Wojtyłowie</a></b> , rodzice Karola Wojtyły – późniejszego papieża św. Jana Pawła II; proces beatyfikacyjny rozpoczął się 7.V.2020 <b>Emilia Wojtyła</b> z domu Kaczorowska, 1884-1929, matka Karola, urodzonego w 1920; wyszła za mąż za Karola Wojtyłę 10.II.1906; <b>Karol Wojtyła</b> , 1879-1941, ojciec Karola, zaślubiony w kościele św. Piotra i Pawła z Emilią	<b>Gr</b> – w <a href="#">Krakowie na cm. wojskowym, przy Cm. Rakowickim, ul. Prandoty</a> ; <b>Pk</b> – <a href="#">Częstochowa, przed Domem Pielgrzyma</a> ; <b>Tb</b> – w krakowskim Kościele św. Piotra i Pawła, gdzie zostali zaślubieni*; <b>Ur</b> – są patronami ulic w Lublinie i Wadowicach*
<b>Fabiani Feliks</b> 1838-1904, społecznik, właściciel prywatnej szkoły w Radomsku kształcącej 300 uczniów	<b>Gr</b> – <a href="#">Radomsko, Cm. Stary</a> ; <b>Ko</b> – w ko farnym <a href="#">św. Lamberta w Radomsku umieszczona została w roku 2008 tablica ku jego czci</a> ; <b>Tb</b> – w Radomsku, w 1936 na budynku dawnej szkoły FF*; <b>Ur</b> – jest patronem jednej z ulic w Radomsku oraz <a href="#">ILO im. FF</a> ; upamiętniony w <a href="#">Radomszczańskim Słowniku Biograficznym, t. I, s. 46-48</a> oraz w <a href="#">Wikipedii</a>
<b>Fałat Julian</b> 1853-1929, malarz, akwarelista; rektor ASP w Krakowie	<b>Gr</b> – na cmentarzu paraf. WNMP w Bystrej, ŚLS*; <b>Mz</b> – w Bielsku- Białej – Willa JF; <b>Tb</b> – w Toruniu, na domu w którym mieszkał przy ul. Fosa Staromiejska 28*; <b>Ur</b> – odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski; jest patronem ulic, m.in. w: Bytomiu, Bystrej, Koszalinie, Krakowie, Szczecinie, Toruniu, Tarnowie, Warszawie*
<a href="#">św. Faustyna Kowalska, Maria Helena</a> 1905-1938, apostołka kultu Bożego Miłosierdzia, mistyczka i stygmatyczka ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej	<b>Gr</b> – <a href="#">Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie</a> ; <b>Ko</b> – m.in. w: <a href="#">Będzinie</a> , <a href="#">Łodzi</a> , <a href="#">Płocku</a> ; <b>Mz</b> – w <a href="#">Krakowie</a> , <a href="#">Płocku*</a> ; <b>Pk</b> – w <a href="#">Krakowie</a> i <a href="#">Łodzi</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">Łódź</a> ; <b>Ur</b> - ulice św. Faustyny, m.in. w: Częstochowie, Łodzi, Rzeszowie, Słomnikach, Tarnowie



<p>Miłosierdzia; kanonizowana 30.IV.2000 w Rzymie</p>	
<p><b>Fieldorf Emil August, ps. Nil</b>  1895- 24 lutego 1953 jako ofiara zbrodni komunistycznych – powieszony w więzieniu mokotowskim w Warszawie; generał WP, legionista, dowódca Kedywu Komendy Głównej AK oraz organizacji NIE, z-ca Komendanta Głównego Armii Krajowej</p>	<p><b>Gr</b> – symboliczny: <a href="#">Warszawa na Cm. Powązki – Wojskowe</a>; <b>Bd</b> – Kraków, Muzeum AK im. gen. Emila Fieldorfa*; <b>Ob.</b> – Sierpc, MAZ, na skwerze im. gen. EF*; <b>Pk</b> – Głogów, DLN – w Alei Pamięci*; <a href="#">Kraków, w Parku Jordana</a>; Olsztyn, na skwerze im. gen Fieldorfa Nila*, Opole, na osiedlu Armii Krajowej*; Warszawa, przy zbiegu ulic Wał Międzyszyński i gen. Fieldorfa*; <b>Tb</b> – Gdańsk, przy czytelnicy IPN im. gen. EF*; <a href="#">Kraków, w kościele Kapucynów pw. Zwiastowania NMP - przy ul. Loretańskiej 11</a>; Kraków, na budynku przy ul. Lubicz 26; Kraków, w szkole Podstawowej nr 3 przy ul. Topolowej*; Łódź, na budynku przy ul. Próchnika 39*; <a href="#">Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a>; <a href="#">Warszawa, w kościele św. Jacka</a>; Warszawa, na murze byłego więzienia przy ul. Rakowieckiej*; Warszawa, przy wejściu do Akademii Sztuki Wojennej*; Wąchock, ŚWK – w klasztorze Cystersów*; tablice pamięci gen. EF umieszczone zostały także w wielu kościołach, m.in. w: Częstochowie, na Jasnej Górze, <a href="#">Gliwicach - na ko garnizonowym</a>, Milanówku i Olsztynie*; <b>Ur</b> - <a href="#">krzyż upamiętniający gen. EF przed Panteonem-Mauzoleum Żołnierzy Wyklętych na Cm. Wojskowe Powązki w Warszawie</a>; wiele ulic w Polsce nosi imię gen. FE, m.in. w: Krakowie, Nowym Sączu, Ostrołęce, Radomiu, Warszawie*; uhonorowany m.in.: Orderem Virtuti Militari, Orderem Orła Białego czterokrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości*</p>
<p><b>Fogg (Fogiel) Mieczysław</b>  1901-1990, piosenkarz</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa. Cm. Bródnowski</a>; <b>AG</b> – w <a href="#">Opolu przed ratuszem</a>; <b>Tb</b> – Warszawa, ul. Koszykowa 61*; Warszawa, blok przy ul. Majdańskiego 5* <b>Ur</b> – ulice im MF w: Łodzi, Słupsku; w Warszawie skwer im. MF*; został odznaczony, m.in.: Krzyżem Walecznych i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia*</p>
<p><b><a href="#">św. Franciszek z Asyżu</a></b>  (1181-1226), misjonarz, mistyk, stygmatyk, założyciel zakonu franciszkanów oraz współzałożyciel</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Asyż – w Baz. św. F.</a>; <b>Ko</b> – kilkadziesiąt ko św. F. m.in. w: <a href="#">Alwernia</a>, <a href="#">Częstochowa</a>, <a href="#">Chorzów</a>, <a href="#">Głogówek</a>, <a href="#">Kielce</a>, <a href="#">Kraków</a>, <a href="#">Łódź</a>, <a href="#">Poznań</a>, <a href="#">Przemyśl</a>, <a href="#">Tychy</a>, <a href="#">Warszawa</a>, <a href="#">Wieliczka</a>, <a href="#">Zabrze</a>; <b>Pk</b> – m.in. w: <a href="#">Asyż</a>, <a href="#">Bolonia</a>, <a href="#">Cagliari</a>, <a href="#">Rzym</a>, <a href="#">Santiago de</a></p>

klarysek i tercjarzy; kanonizowany w Asyżu w 1228	<a href="#">Compostela, Izrael-Kafarnaum; Tokio; Brzeziny, ŁDZ; Ujazd, ŁDZ; Ur</a> - ulice im. św. F. w: Częstochowa, Bielsko-Biała, Leszno, Łódź, Warszawa*
<b><a href="#">Śl. Boży ks. Franciszek Blachnicki</a></b> , 1921-1987  więzień KL Auschwitz, nr obozowy 1201; wykładowca KUL; założyciel Ruchu Światło-Życie, prześladowany przez SB PRL-u – wg ustaleń IPN został otruty; 30.IX.2015 roku papież Franciszek wydał zgodę na promulgowanie dekretu o heroicznosci cnót ks. FB	<b>Gr</b> – <a href="#">Krościenko n. Dunajcem, w ko Dobrego Pasterza</a> ; <b>Pk</b> – <a href="#">Rybnik, k. ko MB Bolesnej</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">Katowice, w kt Chrystusa Króla</a> ; Katowice – przy Areszcie Śledczym, odsłonięta 26.IX.2023*; <b>Ur</b> – ulice ks. FB w Krakowie i Sosnowcu*; kawaler Orderu Orła Białego*
<b><a href="#">bł. ks. Franciszek Rogaczewski</a></b> 1892-11.I.1940 - rozstrzelany w lesie k. obozu Stutthof; beatyfikowany 13.VI.199 w Warszawie	<b>Gr</b> – <a href="#">Cmentarz Zasłużonych w Gdańsku na Zaspie</a> ; <b>Pk</b> – Gdańsk, plac przy ko Chrystusa Króla*; Nowe Miasto Lubawskie, w budynku KS Drwęca, WMZ*; <b>Tb</b> – Gdańsk, w ko Chrystusa Króla*; <b>Ur</b> – ulica im. bł. FR w Gdańsku*
<b>Fredro Aleksander</b> 1703-1876, komediopisarz	<b>Pk</b> <a href="#">Wrocław, Rynek</a> ; <a href="#">Kraków przy Teatrze im. J. Słowackiego</a>
<b>German-Tucholska Anna Wiktorina</b> 1936-1982, piosenkarka, kompozytorka	<b>Gr</b> – <a href="#">Cm. Ew.-Ref. w Warszawie</a> ; <b>AG</b> – <a href="#">Opole, przed Ratuszem</a> ; <b>Tb</b> – Wrocław, ul. Trzebnicka 5, San Remo, IT – przy Corso Matuzia 5, gdzie znajduje się polski kościół Czarnej Madonny*; <b>Ur</b> - ulice AG, m.in. w: Rzeszowie, Tucholi, Warszawie; także w Warszawie - szkoła i przedszkole jej imienia*; <a href="#">książka Anny Zasiadczyk z 2013 r., pt. Anna German</a>
<b>Glemp Józef</b> , 1929-2013 kardynał	<b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa, krypta w Baz. Św. Jana</a> ; <b>Mz</b> – <a href="#">Inowrocław</a>
<b>Gniatkowski Janusz</b> 1928-2011, polski piosenkarz	<b>Gr</b> – <a href="#">Cm. Kule w Częstochowie</a> ; <b>Bd</b> – <a href="#">Gminny Ośrodek Kultury im. JG w Poraju</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">na GOK w Poraju</a> ; <b>Ur</b> – <a href="#">od 2007 Ogólnopolskie Festiwale Piosenki Janusza Gniatkowskiego w Poraju</a> ; Skwer JG w Częstochowie*; <a href="#">Krystyna Maciejewska i Urszula z Żagania: JG – Legenda polskiej piosenki</a>
<b>Grechuta Marek</b> , 1945-2006 piosenkarz	<b>Gr</b> - <a href="#">Kraków, Cm. Rakowicki</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">Zamość – na domu urodzenia</a> ; <b>Ur</b> – <a href="#">Kraków, Park im. MG</a>

<p><b>Grottger Artur, 1837-1867</b> malarz</p>	<p><b>Pk</b> – Kraków - <a href="#">Planty i Park Jordana</a>, <b>Mz</b> – Kraków - <a href="#">Muzeum w Sukiennicach</a></p>
<p><b>Gurgacz Władysław ps. Sem,</b> 1914- 14.IX.1949 w Krakowie na dziedzińcu więzienia przy ul. Montelupich zabity strzałem w głowę; ks. jezuita SJ, kapelan oddziału Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Kraków, cm. Rakowicki*</a>; <b>Ob.</b> – Maciejowa, MAŁ – przy szkole podstawowej im. św. Kingi*; Hala Łabowska, MAŁ – k. schroniska*; <b>Pk</b> – <a href="#">Kraków, w Parku Jordana</a>; Łabowa, MAŁ – przed budynkiem UG*; <b>Tb</b> – Gorlice, w kaplicy gorlickiego szpitala*; Jabłonica Polska, PDK - na ścianie ko. Zwiastowania NMP*; Kraków, ul. Senacka na b. budynku sądu*; Nowy Sącz, ko NSPJ*; Nowy Sącz – na budynku Bursy Księży Jezuitów*; <b>Ur</b> – Stara Wieś, PDK - w muzeum klasztornej jezuitów pamiątki po ks. WG*; Warszawa, w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL-u przy ul. Rakowieckiej pamiątki po ks. WG*</p>
<p><b>Halik Tony (Mieczysław S. Antoni),</b> 1921-1998 podróżnik, pisarz, filmowiec</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa, Cm. Bródnowski</a>; <b>Bd</b> – <b>Mz</b>, <a href="#">Toruń – Muzeum Podróżnika im. Tony Halika</a></p>
<p><b>Haller Józef, gen.</b> 1873-1960, dowódca Frontu Północnego w czasie wojny polsko-bolszewickiej; minister Oświaty w Polskim Rządzie na Uchodźctwie; prezes PCK; opiekun harcerzy</p>	<p><b>Gr</b> – pierwotnie na cm. Gunnersoury w Londynie; w 1993 jego prochy wróciły do Polski i spoczęły w ko garnizonowym św. Agnieszki w Krakowie*; <b>Pk</b> – <a href="#">Kraków, w Parku Jordana</a>; 11.X.2023 odsłonięto pk gen. JH w Kąkolewie – przed Zespołem Szkół*; w Ossowie*; w Pucku*; w Toruniu*; we Władysławowie*; <b>Tb</b> – <a href="#">Kraków, w Parku Strzeleckim</a>; <b>Rz</b> – ławka z rzeźbą gen. JH w Szczecinie*; w 2019 odsłonięto popiersie gen. JH w <a href="#">ko Najświętszego Zbawiciela w Warszawie</a>; <b>Ur</b> - odznaczony Orderem Orła Białego*; jego imię noszą liczne place, skwery, ulice, m.in. w: Gdańsku, Koszalinie, Krakowie, Radomsku, Rudzie Śl., Olsztynie, Sosnowcu, Zatorze*; Senat RP ustanowił rok 2017 Rokiem gen. JH*; <a href="#">znaczek z podobizną JH</a></p>
<p><b>Herbert Zbigniew</b> 1924-1998, poeta, dramaturg; laureat ponad 20 nagród literackich</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa, Cm. Powązkowski, kwatera 14-3-2</a>; <b>Pk</b> - <a href="#">Kraków, w Parku Jordana</a>; Kielce, w Alei Sław na Skerze Harcerskim*; <b>Tb</b> – Warszawa, ul. Promenada 21*; <a href="#">Toruń, na budynku Collegium Maius Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika</a>; <b>Ur</b> – Sejm RP ogłosił rok 2008 i 2017 Rokiem ZH*; wiersze ZH śpiewali, m.in.: Czesław Niemen, Jacek Kaczmarski, Piotr</p>

	Szczepanik*, Przemysław Gintrowski*; jego imię noszą ulice, m.in. w: Bełchatowie, Częstochowie, Dobroniu, Gdyni, Kielcach, Krakowie, Warszawie, Zielonej Górze*; odznaczony Orderem Orła Białego*
<b>Hlond August</b> , 1881-1948 kardynał	<b>Gr</b> – <a href="#">Warszawa, Baz. Św. Jana</a> ; <b>Pk</b> – <a href="#">Katowice, Mysłowice, Poznań – przed Hlondianum TChr</a> ; <b>Rz</b> – <a href="#">Poznań – w baz na Ostrowie Tumskim</a>
<b>bl. Honorat Koźmiński</b> 1829-1916, kapucyn, teolog, założyciel kilku zgromadzeń zakonnych; beatyfikowany w 1988 r. w Rzymie	<b>Gr</b> – <a href="#">relikwiarz trumienny w Nowym Mieście, MAZ – w ko pw. św. Kazimierza oo. Kapucynów</a> ; <b>Ko</b> – <a href="#">Nowe Miasto, sanktuarium bł. HK</a> ; <a href="#">Będzin-Grodziec, ko. i Parafia bł. HK</a> ; <b>Mz</b> – Zakroczym, MAZ – budynek Honoratianum*; <b>Pk</b> – <a href="#">Nowe Miasto, na Placu Ojca HK</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">Warszawa, Baz. Św. Krzyża</a> ; <b>Ur</b> – ulice o. HK, m.in. w: Białej Podlasce, Zakroczymiu*; Szkoła Podstawowa Niepubliczna nr 74 w Warszawie*; Cela Pamięci w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej, w której był więziony o. HK*; Patron Nowego Miasta*
<b>Hłakowiczówna Kazimiera</b> 1892-1983, poetka, pisarka, tłumaczka; sekretarka Józefa Piłsudskiego	<b>Gr</b> – w <a href="#">Warszawie, na Cm. Powązkowskim</a> ; <b>Mz</b> – Poznań, przy ul. Gajowej 4/8, gdzie od 1981 znajduje się muzealne Mieszkanie-Pracownia KI*; <b>Tb</b> – Poznań, przy ul. Gajowej 4/8*; <b>Ur</b> – tytuł Doktora Honoris Causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; jest patronką ulic, m.in. w: Częstochowie, Katowicach, Koninie, Łodzi, Szczecinie, Wrocławiu*; w 1981 – odznaczona Nagrodą im. Brata Alberta*
<b>św. Jacek Odrowąż</b> 1183-1257, dominikanin, misjonarz; 17.IV.1594 papież Klemens VIII zaliczył św. Jacka do grona świętych	<b>Gr</b> – <a href="#">Kraków, Baz. Św. Trójcy</a> ; <b>Ko</b> – m.in. w: <a href="#">Bytomiu, Gliwicach, Katowicach-Ochojcu, Radoszowy, Legnicy, Warszawie</a> ; <b>Pk</b> – <a href="#">Szczerzowa, Rzym, kolumnada Berniniego</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a> ; <b>Ur</b> - ulice św. Jacka, m.in. w: Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Wejherowie, Warszawie*
<b>św. Jadwiga Andegaweńska</b> 1373-1399, królowa Polski	<b>Gr</b> - <a href="#">Katedra Wawelska</a> ; <b>Pk</b> – <a href="#">Inowrocław, Kraków, Radomsko, Szczerzowa, MAŁ – k. ko paraf.</a> ; <b>Tb</b> - <a href="#">Radomsko; Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a>
<b>św. Jadwiga Śląska</b>	<b>Gr</b> – <a href="#">Trzebnica, DLN – Baz. Św. Jadwigi Śląskiej</a> ; <b>Ko</b> – m.in. w: <a href="#">Będzinie, Brzegu, Chorzowie, Gliwicach, Katowicach, Kodrębie,</a>

<p>ok.1180-1243, księżna Śląska, fundatorka kościołów; kanonizowana w1267 przez Klemensa IV</p>	<p><a href="#">ŁDZ</a>, <a href="#">Legnickim Polu</a>, <a href="#">Niezdrowicach</a>, <a href="#">OPL</a>, <a href="#">Odrzywole</a>, <a href="#">Trzebnicy</a>, <a href="#">Tychach</a>, <a href="#">Zabrze</a>, <a href="#">Zawoni</a>, <a href="#">Zielonej Górze</a>, <a href="#">Ziemęcicach</a>; w <a href="#">Berlinie</a> jej wezwanie nosi katedra; <b>Pk</b> – <a href="#">Katowice</a>, k. baz. WNMP na placu klasztorным; w <a href="#">Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu</a>, k. ko <a href="#">św. Pawła</a>; we <a href="#">Wrocławiu</a>, przy <a href="#">Moście Tumskim</a>; <a href="#">Zielona Góra</a>; <b>Tb</b> - <a href="#">Sosnowiec</a>, <a href="#">Kalwaria Zagórska</a>; <b>Ur</b> – w 2017 Sejmik Woj. Dolnośląskiego nadał jej tytuł Honorowego Obywatela Dolnego Śląska; jest patronką Śląska, Berlina, Bielska-Białej, Dębicy, Wrocławia*; jej imię nosi wiele szkół, a także ulic, m.in. w: Bielsku-Białej, Głogowie, Jeleniej Górze, Krośnie Odrzańskim, Wałbrzychu, Wrocławiu*</p>
<p><a href="#">św. Jan Bosko (Giovanni Melchior Bosco)</a></p> <p>1815-1888, włoski duchowny, założyciel zgromadzenia salezjanów, opiekun młodzieży</p>	<p><b>Gr</b> - <a href="#">Turyń</a> , <a href="#">Baz. MB Wspomożycielki Wiernych</a>; <b>Ko</b> – w Polsce, m.in. w: <a href="#">Katowicach-Piotrowicach</a>, <a href="#">Łodzi</a> i <a href="#">Sokołowie Podlaskim</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Turyń</a> <a href="#">przed w/w baz.</a> i <a href="#">na dziedzińcu Pokoi Bosko</a>; <a href="#">Lutomiersk</a>, <a href="#">ŁDZ</a>; <a href="#">Oświęcim przed MB Wspom.Wiernych</a>; <a href="#">Warszawa</a>, k. ko <a href="#">NSPJ</a>; <b>Ur</b> - w Polsce, m.in.: ulice św. JB w: <a href="#">Lublinie</a>, <a href="#">Oświęcimiu</a>, <a href="#">Szczecinie</a>, <a href="#">Toruniu</a>, <a href="#">Warszawie</a>*</p>
<p><a href="#">św. Jan Kanty (Jan z Kęt)</a></p> <p>1390-1473, teolog, filozof, czciciel męki Pańskiej; kanonizowany w 1767 przez Klemensa XIII; patron Polski i Litwy; wykładowca na Akademii Krakowskiej</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Kraków</a>, <a href="#">Baz. Św. Anny</a>; <b>Ko</b> – w <a href="#">Częstochowie</a>, <a href="#">Krakowie</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Opole</a> – na <a href="#">Politechnice</a>, <a href="#">Kęty</a>*; <b>Tb</b> - <a href="#">Sosnowiec</a>, <a href="#">Kalwaria Zagórska</a>; <b>Ur</b> – ulice św. JB w: <a href="#">Szczecinie</a>, <a href="#">Kętach</a>*</p>
<p><a href="#">Bł. Jan Macha</a> 1914 – 3.XII.1942</p> <p>kapłan, męczennik - w katowickim więzieniu został ścięty na gilotynie; <a href="#">20.XI.2021 beatyfikowany w Katowicach</a></p>	<p><b>Gr</b> – symboliczny w <a href="#">Chorzowie Starym</a> – na <a href="#">cm. paraf. Św. M. Magdaleny</a>; <b>Tb</b> – w ko. pw. <a href="#">św. M. Magdaleny</a> – w <a href="#">Chorzowie Starym</a> oraz od 16.XI.2023 - obraz w ołtarzu bocznym; * <b>Tb</b> <a href="#">na murze Aresztu Śledczego w Katowicach</a>; <b>Ur</b> – zdjęcia i infor. w <a href="#">Panteonie Górnośląskim</a> – w <a href="#">Baz. Chrystusa Króla w Katowicach</a>; *Izba Pamięci w WSD w Katowicach</p>
<p><a href="#">św. Jan Nepomucen</a></p> <p>ok.1350 – 20.III.1393 utopiony w Wełtawie, w Pradze, CZ; czeski kanonik, męczennik, patron spowiedników i tonących; kanonizowany przez Benedykta XIII w 1729 r.</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Praga</a>, <a href="#">Katedra św. Wita</a>; <b>Ko</b> – m.in. w: <a href="#">Bochni</a>*, <a href="#">Bytomiu-Łagiewnikach</a>, <a href="#">Przysusze</a>, <a href="#">Przyszwowicach</a>, <a href="#">Sierakowicach</a>, <a href="#">Sierakowie Śląskim</a>, <a href="#">Starym Koźlu</a>; <b>Pk</b> – święty, którego pomniki i figury w przestrzeni publicznej występują w większości miast polskich oraz przy mostach, vide: <a href="#">Ikonografia dotycząca świętych</a>; prototyp pomnika tego świętego,</p>

	znajduje się w <a href="#">czeskiej Pradze – na moście Karola</a> ; <b>Ur</b> – książka Andrzeja Babuchowskiego – Jan Nepomucen; Kraków, WAM 2007*
<p><a href="#">św. Jan Paweł II</a> (Karol Wojtyła) 1920-2005, polski kardynał i papież (1978-2005), kanonizowany 27.IV.2014</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Watykan, Baz. Św. Piotra – kp św. Sebastiana</a>; <b>Mz</b> – <a href="#">Dom Rodzinny w Wadowicach</a>; <b>Pk</b> – w Polsce i na świecie - (vide: <a href="#">wykaz pomników JP II w przestrzeni publicznej (poza ko)</a> – stan na XII.'23); <b>Tb</b> - vide: <a href="#">Ikografia dotycząca świętych</a>; <b>Ur</b> – ko i sanktuaria św. JP II, m. in. w: Krakowie, Średniej Wsi, Toruniu; liczne w polskich miastach nazwy ulic, placów, parków, np.: Radomsko: Aleje Jana Pawła II; Piotrków Trybunalski: Park Jana Pawła II, Zawiercie: plac – skwer Jana Pawła II</p>
<p><a href="#">św. Jan Sarkander</a> 1576-1620, prezbiter, męczennik, patron Moraw i Diec. Bielsko-żywieckiej; kanonizowany w 21.V.1995</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Ołomuniec, CZ – w kt św. Wacława</a>; <b>Ko</b> – <a href="#">Siemianowice Śląskie</a>; <b>kp św. JS w Skoczowie, ŚLS</b> oraz <b>kp w Ołomuńcu, CZ</b>; <b>Mz</b> – <a href="#">Skoczów, Dom JS</a>; <b>Pk</b> - <a href="#">Skoczów</a>; Ustroń; <b>Tb</b> – <a href="#">Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a>; <b>Ur</b> – w 1994 powstał film dokumentalny <i>Jan Sarkander ze Skoczowa</i> – w reżyserii S. Janickiego*; jest patronem ulic w: Cieszynie, Iłownicy, Skoczowie*</p>
<p><b>Jan III Sobieski</b>, 1629-1696, król Polski, pogromca Turków pod Wiedniem</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Katedra Wawelska</a>, <b>Pk</b> – <a href="#">Kraków, w Ogrodzie Strzeleckim, Warszawa – w Muzeum Pałacu w Wilanowie</a>, Wiedeń, w <a href="#">ko św. Józefa na Kahlenbergu</a>; <b>Tb</b> – <a href="#">Kraków, fasada Baz. Mariackiej</a>; <a href="#">Warszawa, w ko. Przemienienia Pańskiego</a>; <a href="#">Żółkiew, UA</a></p>
<p><a href="#">św. Jan z Dukli</a> ok. 1414-1484, pustelnik, franciszkanin, gwardian klasztorów; kanonizowany 10.VI.1997 w Krośnie</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">w Dukli, ko oo. Bernardynów</a>; <b>Ko</b> – m.in. w: <a href="#">Częstochowie, Dukli, Hucie Polańskiej; Trzcianie</a>; <b>Pk</b> – <a href="#">Dukla, kamienny, przed Sankt. Św. JzD; Rzeszów</a>; <b>Tb</b> – <a href="#">Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a> <b>Ur</b> – ulice m.in. w: Dukli, Jaśle, Rzeszowie*</p>
<p><a href="#">św. Jan XXIII (Angelo Giuseppe Roncalli)</a> 1881-1963, patriarcha Wenecji, bp Rzymu; papież od 28.X.1958 – do 3.VI.1963</p>	<p><b>Gr</b> – <a href="#">Baz. Św. Piotra w Watykanie</a>; <b>Ko</b> – kościoły i parafie, m.in. w: Łodzi-Olechowie przy Al. Hetmańskiej 8*; Komornikach, WLK, przy ul. Malwowej 14*; <b>Pk</b> – <a href="#">Wrocław k. ko NMP na Piasku; Loreto, k. Sanktuarium MB Loretańskiej</a>; Rzym, na Placu Recanati*; Sztambuł, k. ko św. Antoniego z Padwy*; <b>Tb</b> – Kolonia, DE – na Rancalliplatz*; Wenecja, na Piazzetta dei Leoncati*; <a href="#">Nazaret, na Baz.</a></p>

	<u>Zwiastowania</u> ; <b>Ur</b> – książka Jacka Święckiego, „Jan XXIII. Wypróbowany Święty”, Wydawnictwo WAM 2014*
<b>Jantar (Kukulska) Anna</b> 1950-14.III.1980 zginęła w katastrofie lotniczej k. Okęcia w Warszawie; piosenkarka	<b>Gr</b> – Warszawa, Cm. Wawrzyszewski*; <b>AG</b> – <u>gwiazdę AJ odsłonięto 1.VI.2012 w Opolu przed ratuszem</u> ; <b>Ur</b> – imię piosenkarki nadano ulicom m.in. w: Opolu i Poznaniu*; od 1984 przyznawana jest nagroda jej imienia na KFPP w Opolu*; w 1984 ukazało się opracowanie Marioli Pryzwan: „Wspomnienie o Annie Jantar – Słońca jakby mniej...”*; przy ul. Reymonta 21 w Warszawie, na bloku, w którym mieszkała, odsłonięto mural*
<b>Jarocka Irena</b> 1946-2012, aktorka, piosenkarka	<b>Gr</b> - <u>Warszawa, katakumby na cm. Powązkowskim</u> ; <b>AG</b> – <u>Opole, przed ratuszem</u> ; <b>Pk</b> – Gdańsk-Oliwa, na skwerze im. IJ*; <b>Rz</b> – Bydgoszcz, ławeczka z rzeźbą piosenkarki*; <b>Ur</b> – m.in.: w 1974 w Sopocie na MFP – Nagroda Publiczności*; w 1968 – I miejsce w Telewizyjnej Gieldzie Piosenki*; w Krakowie imię IJ nadano skwerowi przy ul. Nad Potokiem, a w Warszawie imię jej nosi Park*
<u><b>Bł. Jerzy Matulewicz</b></u> 1871-1927, polski i litewski duchowny, bp wileński, odnowiciel Zgromadzenia Księży Marianów i generał ich zakonu; beatyfikowany 28.VI.1987 w Watykanie	<b>Gr</b> – Baz. św. Michała Arch. w Mariampolu*; <b>Ko</b> – Kielce, Konin, Pasłęk*; <b>Pk</b> – <u>Licheń Stary, WLK – na alejkach Sanktuarium MB</u> ; <b>Mz</b> – Warszawa, Sala Pamięci bł. JM – przy ul. Wileńskiej 69*
<u><b>Bł. Jerzy Popiełuszko</b></u> 1947-1984, kapelan warszawskiej Solidarności; beatyfikacja 6.VI.2010 w Warszawie	<b>Gr</b> – <u>Warszawa, przy ko św. Stanisława Kostki</u> ; <b>Pk</b> – <u>Białystok, Bytom, Częstochowa</u> , Chodel, <u>Kielce</u> , Kraków – w <u>Parku Jordana</u> i przy <u>Baz. WNMP</u> i św. <u>Wacława</u> , <u>Kraków-Mogiła, Krościenko, Licheń Stary, Opole, Poznań, Rzeszów, Sadowne, Sieradz, Suchowola, Toruń, Tylicz</u> ; <b>Tb</b> – <u>Warszawa, Cm. Powązki, Kamięnsk</u> ; <b>Ob</b> – <u>Sosnowiec</u> ; <b>Mz</b> – <u>Górszk, Muzeum Multimedialne</u> ; Warszawa, <u>Izba Pamięci przy ko św. Stanisława Kostki</u> ; <b>Ur</b> – <u>Górszk, krzyż – miejsce porwania ks. JP</u>
<b>Jeziorański Zdzisław Antoni, ps. Jan Nowak</b> 1914-2005, kurier KG Armii Krajowej, cichociemny; dyrektor RPR Wolna	<b>Gr</b> – <u>Warszawa, cm. Powązkowski</u> ; <b>Pk</b> – ławeczka z rzeźbą JNJ w Warszawie przy ul. Czerniakowskiej*; <b>Tb</b> – Warszawa, ul. Czerniakowska 178A*; <b>Ur</b> – odznaczony Prezydenckim Medalem Wolności (US)*; w 2019 został nakręcony film w reżyserii W.

<p>Europa (1952-1976); kawaler Orderu Orła Białego</p>	<p>Pasikowskiego – „Kurier”, a w 2004 film dokumentalny: „Jan Nowak-Jeziorański. Kurier z Warszawy*”; imię JNJ nadano ulicom, m.in. w: Kielcach, Poznaniu, Warszawie, a droga nr 88, łącząca Bytom z Gliwicami – nosi nazwę: Aleje JNJ; jego imię nosi w Krakowie plac przy zabytkowym dworcu kolejowym, a także LO w Warszawie*</p>
<p><b><u>Bł. Jolanta (Jolenta)</u></b> 1244-1304, księżna kaliska; siostra św. Kingi; klaryska w klasztorze w Gnieźnie</p>	<p><b>Gr</b> – w <a href="#">Gnieźnie w ko oo. Franciszkanów</a>; <b>Ko</b> – w <a href="#">ko św. Wojciecha w Poznaniu upamiętniona dużym witrażem</a>; <b>Ur</b>; - jest patronką ulicy w Częstochowie*</p>
<p><b><u>Św. Jozafat (Jan) Kuncewicz</u></b> 1580-1623, bazylianin, bp męczennik; kanonizowany przez Piusa IX w 1867</p>	<p><b>Gr</b> – w <a href="#">Baz. św. Piotra w Watykanie</a>; <b>Ko</b> – Komorowo, Lublin, Rejowiec*; <b>Pk</b> – <a href="#">statua na fasadzie Baz. WNMP i św. Wojciecha w Gnieźnie</a>; <b>Tb</b> – <a href="#">Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a></p>
<p><b><u>św. Józef Bilczewski</u></b> 1860-1923, abp metropolita lwowski; teolog, opiekun ubogich</p>	<p><b>Gr</b> – pierwotnie, zgodnie z jego wolą, pochowany pośród ubogich na Cm. Janowskim we Lwowie; 19.IV.2011 relikwie przeniesione z cmentarza do <a href="#">Katedry Lwowskiej – Baz. WNMP</a>; <b>Ko</b> – w Wilamowicach k. Kęt Sanktuarium św. JB*; <b>Pk</b> - w Wilamowicach k. Kęt*; <b>Rel.</b> – od czerwca 2023 w <a href="#">ko Opatrzności Bożej w Warszawie</a>; <b>Tb</b> – <a href="#">Kraków, od 23.X.2020 w ko św. Ap. Piotra i Pawła; Sosnowiec, Kalwaria Zagórska</a>; <b>Ur</b> - w 2006 został nakręcony film dokumentalny: „Arcybiskup Józef Bilczewski” – autorstwa Krzysztofa Żurowskiego*</p>
<p><b><u>bł. Józef Cebula</u></b> 1902- 28.IV.1941 w KL Mauthausen – Gusen rozstrzelany; męczennik, ks. Oblat Maryi Niepokalanej; misjonarz, superior klasztorów w Lublińcu i Markowicach</p>	<p><b>Gr</b> – nieznan, ciało skremowane w KL Mauthausen – Gusen*; <b>Mz</b> – Malnia, OPL – Dom Rodzinny* ; <b>Pk</b> – <a href="#">Lubliniec, przed ko św. Stanisława Kostki</a>; <b>Tb</b> –w miejscu urodzenia w Malni* <a href="#">Lubliniec, w klasztorze Oblatów; Lubliniec, w Alei św. i bł. – przy klasztorze Oblatów i ko św. Stanisława Kostki – drzewo pamięci z tablicą</a></p>
<p><b><u>Bł. Józef Czempiel</u></b> 21.IX.1883 w Piekarach Śląskich – 4.V.1942 w KL Dachau; ksiądz, męczennik; proboszcz w latach 1922-1940 ko. <a href="#">WNMP w Chorzowie</a>; beatyfikowany w 13.VI.1999 w Warszawie</p>	<p><b>Gr</b> – nieznan; <b>Pk</b> – w ko. <a href="#">WNMP w Chorzowie-Batorym</a> umieszczona została figura bł. J.Cz.; <b>Tb</b> – w ko. <a href="#">WNMP w Chorzowie-Batorym</a> oraz w ko. <a href="#">św. Józefa w Piekarach Śląskich-Józefce</a>; <b>Ur</b> – zdjęcia i infor. w <a href="#">Panteonie Górnośląskim</a> – pod <a href="#">Baz. Chrystusa Króla w Katowicach</a>; odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi; wydana została w Chorzowie</p>



	książka: <i>Śląski Machabeusz – ks. Józef Czempiel</i> w 1997; przy ko. WNMP w Chorzowie-Batorym została utworzona Izba Pamięci bł. J.Cz.
<a href="#">św. Józef Sebastian Pelczar, bp</a> 1842-1924, bp, założyciel Zgromadzenia Służebnic Serca Jezusowego	<b>Gr</b> – <a href="#">Przemyśl</a> , w <a href="#">Baz. WNMP</a> i <a href="#">św. Jana Chrzcici.</a> ; <b>Ko</b> – Korczyna – Podzamcze, PDK parafia i sanktuarium <a href="#">św. JSP*</a> ; Przeworsk, Rzeszów*, Strzyżów, PDK – ko i Parafia*; <b>Mz</b> – Kraków, w klasztorze Zgromadzenia Służebnic NSJ*; <b>Pk</b> – Brzozów, MAŁ, na skwerze k. kolegiaty*; <b>Tb</b> – Krosno, hol Starostwa Powiatowego*; <b>Tb</b> – <a href="#">Sosnowiec</a> , <a href="#">Kalwaria Zagórska</a> ; <b>Ur</b> – Patron Powiatu Krośnieńskiego*; odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski*; <a href="#">Przemyśl, Muzeum Archidiecezjalne im. św. JSP</a>
<b>Bł. Józef Stanek SAC</b> 1916-23.IX.1944, ks. pallotyn; kapelan zgrupowania AK w Powstaniu Warszawskim, męczennik; beatyfikowany w 13.VI.1999 w Warszawie	<b>Gr</b> - <a href="#">Warszawa, Cm. Wojskowy na Powązkach, kwatery zgrupowania AK „Kryśka”</a> ; <b>Ko</b> – <a href="#">Kaplica im. bł. JS w Muzeum Powstania Warszawskiego</a> ; <b>Pk</b> – Warszawa, na rogu ulic: Solec i Wilanowskiej – upamiętnienie miejsca śmierci*; <b>Rel.</b> – <a href="#">Warszawa, ko Chrystusa Króla Pokoju przy ul. Skaryszewskiej</a> ; <b>Tb</b> – <a href="#">Łapsze Niżne, MAŁ – na elewacji ko św. Kwiryna</a> ; <b>Ur</b> – patron SP w Łapszach Niżnych, MAŁ*; imię ks. JS nosi aleja główna w parku warszawskim marszałka Rydza-Śmigłego*

## Wykaz skrótów:

**AG** – Aleje Gwiazd; **Bd** – budynki; **Ko** – kościoły; **Gr** – Groby, sarkofagi; **Mz** – muzea; **Ob.** – obeliski; **Pk** – pomniki; **Rz** – rzeźby, ławeczki; **Tb** – tablice; **Ur** – upamiętnienia różne; znak:\* - zdj. upam. do realizacji

### **Oznaczenie skrótów województw:**

DLN- woj. dolnośląskie; KPM- woj. kujawsko-pomorskie; LBL- woj. lubelskie; LBU- woj. lubuskie; ŁDZ- woj. łódzkie; MAŁ- woj. małopolskie; MAZ- woj. mazowieckie; OPL- woj. opolskie; PDK- woj. podkarpackie; PDL- woj. podlaskie; POM- woj. pomorskie; ŚLS- woj. śląskie; ŚWK- woj. świętokrzyskie; WLK- woj. wielkopolskie; WMZ- woj. warmińsko-mazurskie; ZPM- woj. zachodnio-pomorskie.

Opracowanie: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)